

TÁMOP-3.1.4-08/2-2009-0265

Feladat-ellátási hely:

Községi Óvoda

Szúcs, Kossuth út 50. 3338

Saját Innováció:

Szelek Szárnyán- Drámajáték Gyűjtemény

Készítette:

Szeles Istvánné

2010

Tartalomjegyzék

1. Bevezető.....	4-5. old.
Levegő	
2. Gyulai Pál: A szél és a nap	7-8 old.
3. A három pillangó	9-10. old.
4. Tamkó Sirató Károly: Törpetánc	11.-12 old.
5. Légiközlekedés – Környezet	13.-14 old.
Tűz	
6. Csukás István :Sün Balázs	16.-17. old.
7. Kányádi Sándor :Fa az ágát földre hajtja	18.-19. old.
8. Zelk Zoltán :Téli fák	20. -21.old.
9. Weöres Sándor: A hétfejű sárkány	22.-23. old.
Víz	
10. Tarbai Ede:Mit beszél a vízimalom a patakkal	25.-26. old.
11. Csókai Csóka	27. -28. old.
12. Alan Alexander Milne: Bundás medve	29.-31. old.
13. Weöres Sándor: Éren- nádón	32.-33. old.
Föld	
14. Én kis kertet	35.-36. old.
15. Zelk Zoltán: A három nyúl	37.-40. old.
16. Tamkó Sirató Károly: Darázs garázs	41-43. old.
17. Berza László: Az égigérő fa	44-46. old.

„ A drámajátékok megkönnyítik az ismeretanyag rendszerezését és hozzásegítenek ahhoz, hogy a játszóknak minél gazdagabb személyiséggé váljanak,“

Gabnai Katalin

Helikon Kiadó 1999

Bevezető

1. A drámajáték fogalma

A drámapedagógia a személyiség fejlesztésének olyan módszere, amelynek során az egyén ismeretei, készségei, képességei, társas kapcsolatai a nevelő által irányított, csoportban végzett közös dramatikus cselekvés révén fejlődnek.

Palásthy, 2003

2. A drámapedagógia célja

„ A drámapedagógia célja, hogy a gyermek- saját külső és belső világát, a körülötte lévő világot cselekvés közben felfedezze, megismerje, elhelyezze magát benne, hasson rá, formálja.
”

Marunák 1991

A Szelek Szárnyán drámajáték gyűjtemény szorosan kapcsolódik a kompetencia alapú neveléshez. A mesék és versek melyeket az óvodai programcsomagból adaptáltunk, ebben a gyűjteményben is a négy fő őselem, a TŰZ-VÍZ-FÖLD-LEVEGŐ köré csoportosulnak.

A nevelési év során minden játékot kipróbáltam és tapasztaltam, hogy az óvodai tevékenységbe sikeresen be lehet építeni a drámajátékokat.

Alkalmazkodik az óvodás gyermekek életkorához, nagyon sok mozgásos elemet tartalmaz és minden gyermek aktív szereplője a játékoknak.

A drámajátékokat különböző célokkal alkalmazhatjuk:

- nevelési szándékkal (valamilyen morális vagy szociális probléma érzékeltetésére)
- konfliktusok kezelésére
- az oktatás hatékonyabbá tételére

Használhatjuk önálló foglalkozásként, hatékonyan alkalmazhatjuk segítő, kiegészítő eszközként technikaként is.

A mesékkel, versekkel való játék-dramatizálásuk, eljátszásuk, továbbgondolásuk-tartós öröm forrása a gyerekek számára.

Tapasztalataim a drámajátékok alkalmával:

- az első alkalommal azt is sikernek könyvelhetjük el, ha sok kisgyerek szívesen vesz részt a játékban; természetesen törekedjünk arra, hogy mindenki részt vegyen;
- a játékban való részvételre senkit sem szabad kényszeríteni; csak akkor vegyenek részt a játékban, ha ezt szívesen és könnyedén teszik;
- az óvónőnek el kell fogadnia, hogyha a gyerek nem akar játszani, vagy a témához nem tud hozzászólni, adjunk viszont lehetőséget a szemlélődésre, a passzív részvételre;
- az óvónőnek is lehetősége van bekapcsolódni a játékba, persze a helyzettől függően játékos és irányító is; de ne felejtjük el, hogy nem ő a főszereplő;
- igyekezzünk olyan játékokat alkalmazni, amelyek a gyerekek saját élményeire, tapasztalataira épülnek;
- mindenekelőtt a legfontosabb az oldott, vidám légkör, amelyben a beszédbátorság, a jókedvű hangulat kell. Hogy előtérbe kerüljön;
- a játékhelyzetekben ne utasítson el se a gyerek, se az óvónő próbálkozásokat, hiszen annyiféle megoldás lehetséges, ahány gyerek van;
- törekedjünk arra, hogy mindenki látó és látható legyen;

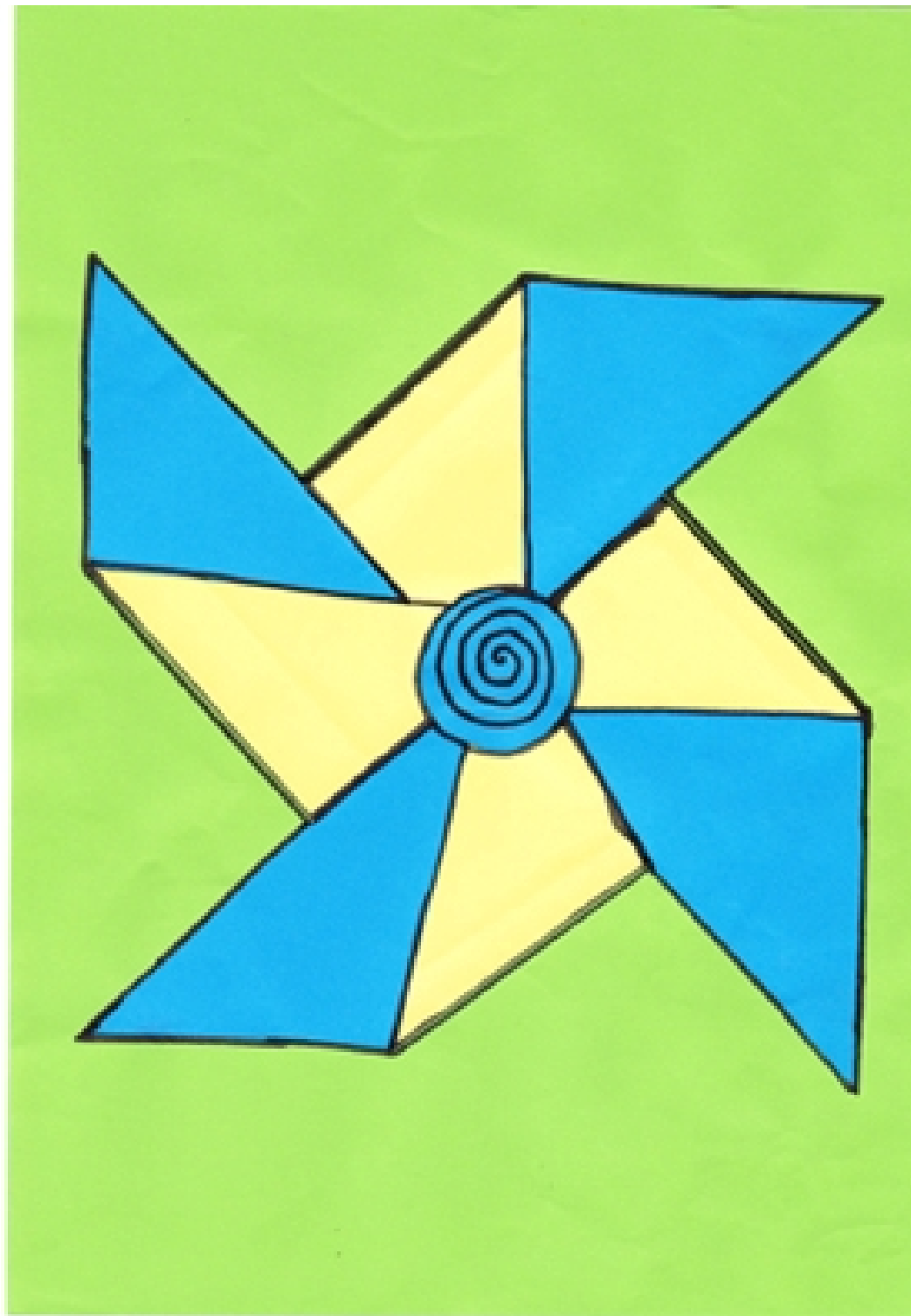
Hogyan irányítsuk a játékot?

- célunk, hogy a gyerekek aktívan vegyenek részt a játékban és nyitottak legyenek az együttműködésre;
- az óvónő hallgasson végig minden gyermeket végig; ne sajnálja rá az időt;
- segítse a vitát, a véleménycserét,
- bármilyen megnyilvánulás a szerepnek szóljon;

A játékot vezető tulajdonságai:

- jó kommunikációs képesség;
- rugalmasság a játékokban;
- következetesség;
- kreatív leleményesség;
- tudatos szerepvállalás;

- jó empátia.

LEVEGŐ

Gyulai Pál: A szél és a nap

A szél és a nap
Egykor régen szél úrfival
Fogadott az öreg nap:
Egy vándor köpenyét melyik
Lophatná le hamarabb.

Jött a szél s magát fölfúván
Zúgott-búgott; mint csak tudta,
A köpenyt úgy húzta, fűtta.
Hát a vándor mit csinál?
Elébb ugyan félelmében
Ijedtem kap fűhöz-fához,
De a köpenyt majd a vállhoz
Szorítgatja s odébb áll.

Mosolyog az öreg nap,
S hő sugárral, fényes-szépen
Megindul a tiszta égen.
Hát a vándor mit csinál?
Lassabban megy, meg is izzad,
A meleget alig állja,
Majd a köpenyt földhöz vágja,
S hogy pihenjen rajt', megáll.

Egykor régen így nyéré meg
Szél úrfit az öreg nap;
Többet ésszel, mint erővel,
Így közel, úgy hamarabb.

I. Feszültségoldás, ellazítás, ráhangolódás

1. Nagymozgások: Sodor a szél (gyors-lassú, halk-hangos, erős-gyenge), keringő és forgó mozgások
2. Gumiemberjáték: (felpumpálni - leeresztteni)
Párokban játszunk. A pár egyik tagja a gumiember (számára feszítő-lazító gyakorlat lesz ez a játék). Társa először felpumpálja a gumiembert (hangos be és kilégzésekkel - tehát számára játékkunk légző gyakorlat), amíg az tele nem lesz levegővel, vagyis meg nem feszül minden porcikája, majd kihúzza a dugót. A dugó nagyon kicsi, lassan áramlik kifelé a levegő. Ahogy fogy a levegő, a gumiemberek fokozatosan elernyednek, s végül elterülnek a földön.
Megjegyzés: Fontos a lassúság, a folyamat koncentrált követése.

II. A téma feldolgozása

1. Virággá válunk: süt a nap – fúj a szél tablókép – mozgás, érzelmek, mimika
2. Hideg-meleg játék – csapataalkotás: a gyermekek tárgyakat vesznek ki egy kosárból, majd meg kell mondaniuk, hogy hideg vagy meleg a tapintása. Az egyik csapat azokból fog állni, akik a hideg tapintású, a másik azokból akik a meleg tapintású tárgyakat választották.
3. Tablókép a bemutatkozáshoz : 1. csoport :a nap sugarai nyújtózkodó, lassú, halk
2. csoport: szél gyors, hangos
4. Konfliktus: a vándor köpenye: halandzsa –vita
A halandzsa nyelv: értelmetlen szótagok egymásutánja, vagy értelmes szótagok, szavak értelmetlen egymás után fűzése. Mivel a szövegnek nincs értelme, ezért a másodlagos jelentéshordozókkal lehet információkat közölni, a hanglejtéssel, a hangsúllyal, a kísérelő gesztusokkal stb. Halandzsa nyelv pl. a következő: heklá bentyű pirlen páty. Könnyű halandzsázni „olaszul”, „japánul”, „kínaiul.”
5. Ötletbörze: Mit tehet a szél? Mit tehet a nap?
6. Mi a megoldás ? : eljátszani

III. Befejezés

1.. Gyulai Pál: a szél és a nap c. versének bemutatása

A három pillangó

Volt egyszer három pillangó: egy sárga, egy piros meg egy fehér. Vígan játszadoztak a verőfényes mezőn, virágról virágra szállkostak, táncoltak, repdestek jókedvükben. De hirtelen beborult az ég, közeledett a vihar.

- Repüljünk haza - mondta a sárga pillangó, s ijedten pergette szárnyát.

- Minél gyorsabban - mondta a piros is, a fehér is, s elindultak gyors szárnyalással.

Éppen jókor értek haza, mert a zápor már megeredt, s egyre ziverebb lett a szárnyuk. De a ház ajtaját nem tudták kinyitni, s az eső mind jobban s jobban szakadt.

- Menjünk a sárga tulipánhoz - mondta a sárga pillangó -, az majd bebocsát.

S a szakadó esőben elvergődtek a tulipánhoz, és könnyörögni kezdtek neki:

- Kis Tuli, nyisd ki a kelyhed, hadd húzódjunk meg az eső elől.

De a tulipán így felelt:

- A sárgának meg a pirosnak szívesen kinyitom, de a fehérnek nem.

Erre a sárga meg a piros pillangó összenézett, majd így felelt a szívtelen tulipánnak:

- Ha fehér testvérkénket nem bocsátod be, mi is kint maradunk!

A tulipán csak ingatta a fejét, s kelyhét nem nyitotta ki. Az eső pedig mind sűrűbben szakadt.

- Menjünk a liliomhoz - mondta a fehér pillangó.

Ázva-fázva elvergődtek a liliomhoz, s szépen kérlelni kezdték:

- Kis Lili, nyisd ki a kelyhed, hadd húzódjunk meg az eső elől.

De a liliom így felelt:

- A fehérret örömezt befogadom, de a sárgát és a pirosat nem.

Erre a fehér pillangó így felelt:

- Ha a testvérkéimet nem fogadod be, én is kint maradok. Inkább ázzunk együtt, mintsem elhagyjuk egymást.

A szívtelen liliom csak ingatta a fejét, s kelyhét nem nyitotta ki.

Továbbvergődtek hárman csuromvizesen a szakadó esőben. Hímporuk már elázott, csápjuk kókadozott, szárnyuk össze-összetapadt, még a lelkük is átázott. Csetlettek-botlottak fűszálról fűszálra, s egy-egy lapu alatt húzták meg magukat, de a szél oda is besüvöltött, s be becsapott az eső.

*Süss fel, nap, süss fel, nap,
szárogasd meg szárnyamat,
nyisd ki a virágokat!*

- könnyögött a három didergő pillangó.

A nap meghallotta a sűrű felhők mögül a pillangók esdeklő kérését, s annyira megilletődött, hogy a felhőket elűzte, meleg fényt árasztott a mezőre, s a pillangók szárnyát egykettőre megszáritotta.

S a három pillangó újra táncolt, repdesett vígan, míg csak le nem áldozott a nap. Akkor aztán szépen hazaszálltak, kis házukat kinyitották, lefeküdtek s elaludtak.

I. Feszültségoldás, ellazítás, ráhangolás

1. Relaxációs gyakorlatok:

A gyerekek a szőnyegen hanyatt fekszenek. Úgy helyezkednek el, hogy ne érjenek egymáshoz. Az óvónő folyamatos, halk hangon segíti a lazítást.

- Megérkeztünk a mesék birodalmába. Feszítsd meg minden izmodat, majd lazítsd el. Lassan üljél fel!

2. Kapcsolatteremtés, bemutatkozás:

Köralakítás, leülés törökülésbe, óvónő kezében labda.

- Hát te ki vagy? játék: akinek a labdát dobja bemutatkozik a teljes nevén.

II. A téma feldolgozása

1. Kirándulós játék: (mindenki kap egy színes kesztyűt.)

Dal: Sétálunk, sétálunk ,.....

- Micsoda kopár vidék, ültessünk virágokat! Guggoljatok le, ahol vagytok! Én egy kismadár leszek, amely kicsi magocskákat visz a csőrében. Ahol elejtem a magot, ott kinő egy virág. Addig repülök amíg mindenki tenyerébe nem teszek egy magot.
- Ahhoz, hogy kikeljen a mag, szükség van esőre.

2. Esőjáték- ritmusfejlesztés, szókincsbővítés, integráció a környezet megismerésére neveléssel: pára, eső, zápor, zivatar, vihar, jégeső, havas eső, ónos eső, hó, hóvihár, köd

- Szükség van napsütésre is! (Süss fel nap..., Kéz és testmozgással kelő Nap eljátszása.)
- Gyönyörű virágaink lettek! Halljátok csak! El kezdett fújni a szél. Először csak gyengén, majd egyre erősebben. (mozdulataikkal utánozzák a virágok hajladozását)

3. Mikro csoport alkotása: Kesztyűk színe szerint (piros, sárga, fehér)

- Készítsünk színes pillangókat, mindenki olyan színűt, amilyen színű a kesztyűje.

III. Befejezés

A mese elmesélése addig , hogy egyik virág sem engedi be őket, az eső pedig nem áll el.

- Hogyan segítsünk a pillangóknak?

Ötletbörze: Megoldás javaslatok a gyerekek részéről, amelyeket eljátszunk.

Tamkó Sirató Károly: Törpetánc

Fenn a hegyen,
körbe- körbe,
Tűztáncot jár
három törpe.

Rátiporva
kőre, rögre,
azt huhogják
megpörögve:

Hipp,- hopp,
hepe,- hupa,
avar,- muhar,
jaj, de puha!

Zeng a daluk
mindörökre,
Törpe bögre,
görbe bögre.

I. Feszültségoldás, ellazítás, ráhangolás

Lazító gyakorlat: Ez alkalommal témánk egy nagy hegy megmászása, amihez mindenkinek a segítsége szükséges. Gondolatban segítsenek egymásnak a nehézségekkel járó hegymászáshoz. Mindenki fogja meg a kötelet, ami ahhoz szükséges, hogy az egyik gyereket felhúzzák a hegyi útra. A végén jussunk fel a csúcsra, ahonnan széttekintve rendkívüli élményben lehet részünk. Megbeszélésnél kérdezzük meg a gyerekeket, hogyan érezték magukat, mennyire érezték magukat biztonságban, hogyan segítettek a másoknak feljebb jutni. Ki mit látott a hegy tetejéről.

II. A téma feldolgozása

1. Tapintás játék: kemény (kő), puha (moha) Bekötött szemmel kitalálják, mit adok a kezükbe
2. Csapatalkotás: (3 fős csapatok létrehozása) Egy kosárba színes sapkákat tesztek (sárga, kék, piros), melyből egyet húznak a gyerekek. Azok a gyerekek alkotnak egy csapatot akik azonos színű sapkát választanak.
3. Belépés törpe országba: -Gyerekek, szeretnétek eljönni törpe országba? Csak úgy juthatunk be, ha legyőzünk egy akadályt. (a testneveléshez használt akadálypályából sárga, kék, piros rudak segítségével akadálypályát építünk. Minden csapat a sapkájának megfelelő színű akadályokat használhatja). Az juthat be, aki páros lábbal, váltott lábbal, egy lábbal ...stb. átugorja az akadályokat.
4. Formák körbejárása: földre helyezett négyzet, kör, téglalap körbejárása zenére. Amikor elhalkul a zene, a csapatok formát váltanak
5. Gyors-lassú játék: változó zeneütemre mozgás (szomorú és vidám törpék)
6. Tűztánc: Pálcára erősített piros szalagokkal egyenletes mozgás (gyors-lassú)

III: Befejezés:

A vers bemutatása

Légiközlekedés - Környezet

Rakéta

Űrhajó

I. Feszültségoldás, ellazítás, ráhangolás

1. Hangjáték: Magnóról közlekedési eszközök hangját hallgatjuk. Amikor légi közlekedési eszköz hangját hallják a fejük felett tapsolnak kettőt. Ha szárazföldit, akkor a földön dobolnak.
2. Hangkereső: Bekötjük egy gyermek szemét, majd körbe forgatjuk. -Bekötött szemmel mondd meg, honnan halod a járművek hangját. (irányok gyakorlása)

II: A téma feldolgozása

1. Levegő- föld – víz: A játékosok körben ülnek. A játékvezető rámutat valakire, és a három szó - levegő, föld, víz-közül az egyiket mondja. Amilyen szót mond, olyan közegben előforduló állatnévvel kell a játékosnak felelnie. Tehát levegő esetében madarat, rovar, föld esetében négylábút vagy csúszómászt, víz esetében halat vagy vízben is élő emlőst kell mondania. Aki nem tud, kiesik vagy zálogot ad.
2. Az űrhajó(hangerőfokozás) : - Nemsokára kilövik a rakétát! Számoljunk tíztől visszafelé egyre hangosabban!
Nagyon halkán, suttogva kezdjük, mire a nullához érünk a lehető leghangosabbak legyünk! Tíz...kilenc... nyolc...
5. Mivel utazzak? : Kiválasztunk egy gyermeket, aki el szeretne utazni az óceánon túl. Három csapatot alkotunk, akik légi közlekedési eszközök képét kapják. (repülő, rakéta, léghajó) Feladat: -a képek kifestése

- győzzék meg az utazni szerető kisgyermeket, miért ezzel a járművel menjen. (jármű bemutatása, hogyan repül, milyen gyorsan megy.)
6. Repülőgép (bizalomjáték)– Három vállalkozót választunk a gyerekek közül. Ők a repülők: Villám, Ezüst, Sas.
– Három vezetőre is szükségünk lesz, mivel az időjárás változékony, és a repülőket le kell hoznunk a pályára.
– A 3–3 gyerek egymással szemben helyezkedik el a térben.
– Nyitott szemmel vegyék fel a rádiókapcsolatot. (Hallasz, Villám? Sas, jelentkezz! stb.)
– A rádiókapcsolat az időjárás miatt elromlik. A repülőknél csukott szemmel, hang után kell tájékozódniuk, úgy, ahogy a vezető navigál. (A pályán néhány akadályt helyezek el, pl. kockákat.)
– Az instrukciók lehetnek: jobbra, balra, előre, állj stb.

III: Befejezés

1. Tűz- víz- repülő játék: A gyerekek szaladgálnak. Amikor az óvónő azt kiáltja tűz!, akkor le kell guggolni, hogy megmelegedjenek a tűznél. Amikor azt kiáltja víz!, akkor valahová fel kell mászniuk, hogy ne legyenek vizesek az árvízben. És ha azt kiáltja repülő!, akkor le kell hasalni a földre, mert alacsonyan száll egy repülő.

TÚZ

Csukás István

Sün Balázs

Erdőszélen, erdőszéli
tölgy tövében volt egy ház.
Abban lakott hét
süntestvér:

Sün Aladár,
Sün Piroska,
Sün Adorján,
Sün Dorottya,
Sün Demeter,
Sün Tihamér
s a legkisebb:
Sün Balázs.

Hogyha jól bevacsoráztak
Szűk lett nekik az a ház,
S előfordult ilyenkor,
Hogy kívül rekedt Sün
Balázs

Furakodott, nyomakodott
Morgott, perelt dühöngve
Semmit se ért, mit tehetett,
Lefeküdt a küszöbre

Telt az idő, múlt az idő
Éjre éj és napra nap
Egyre többször fordult elő,
hogy a házból a legkisebb
kimaradt

„Ebből elég! Torkig
vagyok!”
kiáltott fel Sün Balázs
„Sokan vagyunk,
s kicsi nekünk ez a ház”

„Éppen ezért én elmegyek,
Szerbusz néktek hat testvér
Sün Aladár,
Sün Piroska,
Sün Adorján,
Sün Dorottya,
Demeter és Tihamér!”

Miután így elbúcsúzott
Fogta magát, elindult
Lába nyomán
Porzott a vén gyalogút

Így baktatott, így
poroszkált
Szomszéd tölgyig meg sem
állt

Ottan aztán sürgött, forgott,
Árkot ásott, falat emelt,
Tetőt ácsolt, ajtót szegelt,
És mire a nap leszállt,
Épített egy kalyibát

„Így ni! – mondta – most
már végre kényelmesen
alhatok!
Nem tolnak ki
a küszöbre a nagyok!”

Falevélből ágyat vetett
Kényelmeset,
belé feküdt s hortyogott
hogy csörögtek
s remegtek az ablakok

Éjfél tájban vihar támadt
Hajlítgatta a vén fákat
Fújt a szél nagy zajjal ám
S arra ébredt, hogy
zörögnek
A kalyiba ajtaján

„Ki az? – szólt ki
fogvacogva -
Ki kopogtat éjnek idején?”
„Mi vagyunk az – szóltak
kintről
Mi vagyunk a hat testvér
Sün Aladár,
Sün Piroska,
Sün Adorján,
Sün Dorottya,
Demeter és Tihamér!”

„Elvitte a szél a házunk,
engedjél be,
ázunk-fázunk idekinn,
csurom víz a kabát rajtunk
és az ing”

„Jól van, jól van
- szólt Sün Balázs –
Jövök már”
S fordult a kulcs, nyílt a
zár.

Betódultak mind a hatan
Tele lett a kalyiba
Kérdezte is Sün Tihamér:
„Mondd csak testvér,
nincs csak ez az egy
szoba?”

Lefeküdtek, elaludtak
S arra ébredt Sün Balázs:
Újra kicsi lett a ház!
Mert az éjjel ide-oda
lökődve
Kiszorult a küszöbre.

„Ejnye! – mondta fej
vakarva –
Mit tehetnék? Megnövök!
S akkor talán nem lesz
ágyam,
Nem lesz párnám a
küszöb!”

I. Feszültségoldás, ellazítás, ráhangolódás

1. Relaxáció: a gyerekek a földre fekszenek, mindenki megpróbálja ellazítani az izmait, és becsukja a szemét. Az óvónő rövid mesét, történetet mond az erdőről. Nagyon fontos, hogy a mese szövege igen érzékletes legyen, apró részletességgel írja le az erdőt: fények, képek, illatok, hangok stb.

A gyerekek dolga, hogy megpróbáljanak minden apró részletet, képet elképzelni a meséből. Ez a játék egyrészt lazító jellegű, másrészt igen jó a gyerekek belső képalkotási képességének fejlesztésére. A célját akkor éri el igazán, ha a gyerekek valóban ellazítják magukat, és a mese elég érdekes ahhoz, hogy lekösse a figyelmüket.

II. A téma feldolgozása

1. Utánzójáték: gyűjtsük össze miféle állatok élhetnek az erdőben! Mindenki válasszon ki magának egy állatot, amit a mozgásával el tudna játszani a többieknek! Ezután mindenki mutassa be a sajátállatát, a többiek megpróbálják kitalálni, melyik állatot választhatta
2. Hangjáték: mindenki próbálja meg utánozni egy-egy állat hangját az erdőből! Milyen hangokat hallhatunk még az erdőben? (lombsusogás, szél, az avar zizegése stb.) Próbáljuk meg utánozni ezeket!
 - Csukjuk be a szemünket, és utánozzuk az erdő hangjait! Utánozzuk egy barátságos, egy félelmetes, egy mesebeli, varázslatos erdő hangjait!
3. Érzékelés fejlesztő gyakorlatok: a tanító néhány jellemző tárgyat hoz az erdőből (ágacska, levél, moha, fakéreg stb.). Ezeket letakarja egy kendővel, a gyerekek csukott szemmel húznak egy tárgyat, majd tapintás segítségével ki kell találniuk, mi az! Miután az összes tárgy előkerült a kendő alól, kitaláljuk, mi a közös a tárgyakban, vajon honnan származnak.
4. Állókép, tabló: kisebb csoportokban válasszunk szerepet magunknak a süncsaládból, és alkossuk meg élőben is a könyvben látható képet. Mindenki mutatkozzon be, és mondja el, ő mit csinál éppen a képen.

III: Befejezés:

A vers eljátszása: a süntestvérek megérkeznek Sün Balázs házához egyenként. Minden sün más okból kéri, hogy engedje be. (a gyerekek saját ötlete alapján)

Kányádi Sándor: Fa az ágát földre hajtja

Fa az ágát földre hajtja,
kínálja magát az alma.

Sárgán nevet rád a körte,
lepottyan, ha nem nyúlsz érte.

Ásót, kapát fogj marokra:
leszáradt a krumpli bokra.

Ha nem ügyelsz, reggel, este,
dió koppan a fejedre.

Foszló kertjei az ősznek,
ökörnyálak kergetőznek.

Virradattól napnyugtáig
dombok hátán traktor mászik,

füstöt is vet, csoda-kéket,
s híz vagy három vetőgépet.

I. Feszültségoldás, ellazítás, ráhangolódás

1. Hanggyűjtés: Az erdő hangjainak felismerése kazettáról. – Gyerekek, képzeletbeli kötényünkbe fogjuk meg és tegyük el az erdő hangjait.

II. A téma feldolgozása

1. Kányádi Sándor Fa az ágát földre hajtja versének bemutatása.
2. Mit csinálók? Találd ki! : Az óvónő mozdulatai alapján ki kell találni mit csinál. A mozdulatok kapcsolódnak a vershez.(alma, körte szedés, ásás, kapálás)
3. Tárgyak válogatása: -Gyerekek, különféle tárgyakat helyeztem el az asztalon. Tapogassátok meg, és válogassátok ki amelyik fából van.
4. Fává növekedés: Különböző mozgássorozatok eljátszása, utánzása az óvónő utasítása alapján.

Pl. Magvak vagyunk (guggolva, majd fokozatosan növekszünk(lassú felállás) mint egy fa, a végén már ágaskodni kell, megfújja a szél a lombkoronát(hajlongás jobbra-balra), ősz van, lehullanak a levelek (játék az ujjakkal) A mozgásokhoz kis történeteket találhatnak ki a gyerekek.

5. Gyümölcsök (alma, körte, dió) felismerése illatuk és formájuk alapján (tapintás-szaglás) Mit adtam a kezébe? Milyen színű lehet?

III: Befejezés

1. Relaxációs gyakorlat: A. Vivaldi Gloria in D major RV 589 1. tétel 2.17

Az óvodások csukott szemmel meghallgatják a zenét, a végén megbeszéljük mi jut róla eszükbe, milyen érzéseket vált ki.

2. Almanyomda készítés: A játék végén négyzet alakú textíliára almanyomda készítése.

Zelk Zoltán: Téli fák

Nem fáztok, ti téli fák,
mikor meztelen az ág?
Eldobtátok a nyári zöld
s az őszi aranyruhát.

Ejnye, ejnye téli fák,
ez aztán a furcsaság:
hideg télben levetkőztök,
nyáron viseltek ruhát!

I. Feszültségoldás, ellazítás, ráhangolódás

1. Érints meg!: (Halk zene szól) “Sétáljatok a szőnyegen, töltsétek ki a teret és közben minél több társatokat érintsetek meg! Jelre álljatok meg!”
2. Simogató: “Üljetek le körbe és adjátok tovább a simogatást, amelyet kezdek!”
(egymásra figyelés)

II: A téma feldolgozása

1. Üljetek le! Meghívlak benneteket egy játékra, ami úgy kezdődik, mint a mesék.
– Hogy kezdődnek a mesék?.....
Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy hatalmas erdő. Tél volt... (óriás kartonra felfestik az erdőt, téli fákat)
2. Mik élhetnek az erdőben?(válaszok meghallgatása)
3. Népesítsétek be az erdőt! Mozgással jelezzétek, hogy milyen fák, vagy állatok vagytok.
Amikor a zene leáll, változzatok szoborrá!
– Milyen fa vagy? Milyen állat vagy?- szoborjáték
4. Zelk Zoltán: Téli fák versének elmondása
5. Találós kérdés játék: - Egy kis házban öt kis szoba sorakozik szépen, öt kis ember bújik oda melegedni télen.

III: Befejezés

1. Mi hiányzik? Felöltöztetünk egy gyermeket téli ruhadarabokba. Valakinek ki kell találni, mi hiányzik róla. Mindig más ruhadarabot veszünk le. Játshatjuk úgy is, hogy nem jó testrészre adjuk fel.

Weöres Sándor: A hétfejű sárkány

Iszapos tóból
száz karika száll,
a hétfejű sárkány
odalenn pipál,
folyton füstöl
hét fekete szája,
fűzfagyökérből
hét öblös pipája,
békalencséből
vágott dohánya,
vízi-tök levélből
hét hálósapkája.
Amikor haragos,
kavarog a katlan,
hét pipakupakja
nagyot csattan.

I. Feszültségoldás, ellazítás, ráhangolódás

Weöres Sándor: A hétfejű sárkány vers bemutatása. (Árnyjáték)

II: A téma feldolgozása: Hogyan győzzük le a sárkányt? (három próba)

1. Labirintus játék: a teremben található székekből, asztalokból, kockákból labirintust építünk. Párokat alkotunk, egyik gyermeknek bekötjük a szemét, a másik vezeti. Közösén kell megtalálniuk az elrejtett varázspálcát.
2. Élet vize: három kancsóba vizet töltünk, különféleképpen ízesítjük. (édes, savanyú, ízetlen) Kóstolás alapján ismerik fel az ízeket.
3. Varázsköpeny: Egy nagyméretű palást a varázsköpeny. Aki ezt felveszi, azzá változik amivé szeretne. (utánzó játék) Lehetnek állatok, növények, járművek, bármik amit a gyermekek kitalálnak
A három varázseszköz segítségével eltüntetjük a sárkányt. (árnyjátéknál kikapcsoljuk a lámpát.)

III: Befejezés

1. Sárkányfarkok-vadászat: 3-4 csoportot alakítunk a gyerekekből, a csapatok lehetőleg 8-10 gyerekből álljanak. Minden csoport álljon magasság szerint csökkenő sorrendbe, és fogják meg egymás vállát két kézzel. Egy-egy ilyen lánc alkot egy sárkányt. Minden csapat legutolsó gyerekének a derekára tesszünk (nem túl erősen rögzítve) egy sálat, akár a nadrágja alá kissé begyűrjük a csücskét. Adott jelre minden sárkány elindul, cél a másik sárkány farkának megszerzése. A sárkányok nem szakadhatnak szét (nem engedhetik el egymás vállát a gyerekek), ezáltal kiesnek a játékból. Mindig csak a sárkányfeje szerezheti meg a másik sárkány farkát, de ügyesen kell lavírozni, mert közben a saját farka is veszélyben van. Több fordulót érdemes tartani, különböző helyekről indítva a sárkányokat. ha a felnőttek. Az a csapat a győztes, amelyik a legtöbb kendőt gyűjti be.

víz

Tarbai Ede: Mit beszél a vízimalom a patakkal

Katt-katt, kopp-kopp...
Katt-katt, kopp-kopp...

- Mit őrölsz vízimalom?
- Őrlöm, patak, a búzát.
- Minek őröd a búzát?
 - Hószínű lisztnek.
- Mi lesz majd a lisztből?
 - Pirinyó,
ropogó,
háta-fényes kiscipó.
 - Ki dagasztja?
 - Nagyanyó.
 - Ki süti meg?
 - Kemence,
paraszas tűz belseje.
 - Ki eszi meg?
- Nagyanyó két unokája,
reggelire, vacsorára.
- No, hát őrölj eleget,
fogatom a kereked.

Katt-katt, kopp-kopp...

Katt-katt, kopp-kopp...

I. Feszültségoldás, ellazítás, ráhangolódás

Ki vagy? Valakinek bekötjük a szemét, a csoport felcseréli a sorrendet, a bekötött szemű játékos pedig megpróbálja felismerni a társait –kézzel - meg is fogalmazza, hogy miről ismerte fel őket.

II. A téma feldolgozása

1. Vizimalom hangjának utánzása: Két csoportot alkotunk, szembe ülnek a gyerekek egymással. Az egyik csoport azt a hangot adja ki: katt, katt. A másik csoport pedig: kopp, kopp. Először külön, majd együtt. Gyors-lassú gyakorlása.
2. Az én apám vízimolnár. Mit őröl a vízimolnár? című dal eljátszása. Az elején lassú őrölő mozgás, a végén pedig gyors.
3. Vonatozás: Az ének ütemére lassú és gyors mozgások.
4. Vizimalom játék: Akik folyót húztak, megfogják egymás kezét, és kört alakítanak, nyújtott karral jól kihúzzák a kört. Akik a vízikereket ábrázoló képet húzták, szintén kört alakítanak a másik kör közepén, de ők szorosabban állnak egymás mellett, csak annyira, hogy kényelmesen tudjanak körbehaladni, és szemben álljanak a külső körben álló egy-egy társukkal. Az óvónő ismerteti a játék szabályát: mindkét körben lévő gyermekek menetirányban elindulnak lassan, majd az óvónő utasítására gyorsítanak, újabb utasításra lassítanak, majd megállnak. A „vízikerek” gyermekek ugyanolyan irányban körbehaladnak, figyelve arra, hogy a párjukkal mindig szemben maradjanak. A két kör cseréjével lehet a játékot tovább játszani. (Ha a gyermekek páratlan számban vannak, egy gyermek lehet az óvónővel játékvezető, majd a csere alkalmával lehet ezt a szerepet is cserélni.)

5. Tarbai Ede: Mit beszél a vízimalom a patakkal című versének bemutatása

III: Befejezés

Papírfoglaló:

Elhelyezünk a földön több szétterített újságpapírt. Dallamos muzsika szól, mindenki mozog, táncol a papírok között. Ha leáll a zene, mindenki az újságpapírszigetre lép, már aki ráfér, aki nem, kiesik a játékból. Eggyel kevesebb papír marad a földön. Továbbengedjük a zenét, és ismét csend, újból ugrás a papírra. Addig folyik a játék míg

A csókai csóka

Csókai csókának
Mi jutott eszébe?
Föl szeretett volna
Öltözni fehérbe.
Unta szegény jámbor,
Hogy ő télen-nyáron,
Örökkön-örökké
Feketében járjon.

Ahogy így tűnődik
Ághegyen a csóka,
Arra ballag éppen
Csalavér, a róka.
Attól kér tanácsot,
Mit kellene tenni,
Hófehér galambbá
Hogy kellene lenni.

"Nincsen annál könnyebb -
Neveti a róka -
Fürödj meg a hóban,
Te fekete csóka!
Olyan fehér galamb
Lesz rögtön belőled,
Hogy magam sem tudom,
Mit higgyek felőled."

Nagyeszű rókának
Szót fogad a csóka,
Nagy vígan leugrik
Az ágról a hóba.
Az orra hegye se
Látszik ki belőle,
Kérdi is a rókát,
Mit hisz most felőle?

"Azt hiszem, galamb vagy" -
Csípte meg a róka,
S csapott nagy ozsonnát
Belőle a hóba.
Róka csípte csóka,
Csóka csípte róka -
Így lett fehér galamb
A csókai csóka.

I. Feszültségoldás, ellazítás, ráhangolódás

1. Üzenet átadás: A gyerekek körben ülnek és az óvónő a mellette ülő gyermek fülébe súg egy mondatot, amit a következő gyerek fülébe kell súgnia. Az utolsó gyermek hangosan kimondja a mondatot, amit megértett. Próbáljuk a torzulás útját végig követni, kérdezzük meg, hogy ki, mit hallott.

II. A téma feldolgozása

1. Portré: Egy nagy csomagolópapírra arcméretű kerek lyukat vágunk, ami a fejnek szolgál nyílásként. A gyerekek egyenként kidughatják a fejüket és vághatnak egy arcot, amit a többiek értelmeznek. Ha még izgalmasabbá akarjuk tenni a játékot, akkor megrajzolhatjuk a lyukhoz tartozó testet is.
2. Közös rajz: A párok leülnek egymással szemben úgy, hogy a térdük összeér. Közéjük rakunk egy rajztáblát a térdükre. Közösén kell megfogniuk egy ceruzát és anélkül, hogy bármelyikük elengedné a ceruzát rajzoljanak egy házat egy fát és egy embert. Beszélgetniük nem szabad. Csak a mozdulatokkal tudnak egymásnak jelezni. Megbeszélésnél figyeljük meg melyik gyermek felé néz a rajz, ki irányította a rajzot. Mondják el a gyerekek, hogy milyen volt az együttműködésük.
3. Madárka növekszik: A képzeletbeli tojásban guggoló gyerekek, a madárkák kopogtatják a tojás falát, először kibújik a tojásból a csőrük, majd a fejük, nyújtogatják kifelé a nyakukat, elkezdenek verdesni a szárnyukkal. Jön a madárszülő (óvónő vagy gyerek) és megszeretgeti őket, melytől megerősödnek és megtanulnak repülni.
4. Ötletbörze: A vers első két versszakának elmondása.- Gyerekek szerintetek, hogy tudna a csóka fehér galambbá változni?
5. A vers bemutatása: Róka és csóka kép kiosztása. – Azt az állatképet emeld fel, amelyik nevét hallod.
6. Madárijesztő játék: Madár száll a madárijesztőre, az óvónő megérinti valahol a gyerekeket. A gyermek mindig azt a testrészét mozdítja meg, amelyre „rászállt a madár”.

III: Befejezés

Esőerdő játék: A gyerekek körben ülnek. Két tenyér a combon és talp a földön. Az óvónő valamelyik irányba elindulva csettinteni kezd, az egymás mellett ülők átveszik. Amikor már mindenki csettint, újra körben jár, de most a két tenyerét dörzsöli. Ezt is mindenki átveszi. Ezek után combcsapkodás majd lábdobogás következik. Majd ugyan ez visszafelé, elcsendesedik a nyári zápor.

Alan Alexander Milne: Bundás medve

Ha én medve volnék,
még hozzája nagy,
avval nem gondolnék,
esik-e vagy fagy:
nem sokat törődném,
fagyik-e vagy es -
befedne a jó prém,
még hozzá nemes!

Mert prémcsizmám volna és prémtakaróm,
barna prémből sapkám, mikor akarom,
szőrkesztyűbe bújna négy mancsom húsz körme,
államat is fedné a dús barna szőrme.
Roppant barna szőrscuklyával a fejem felett
nagy prémágyban aludnám át az egész telet.

/Ford.: Devecseri Gábor

I. Feszültségoldás, ellazítás, ráhangolódás

Előző nap medve bábokat készítünk papírból, melyet felhasználunk a játék során.

1. Menjünk medvét vadászni

Ütemre csapkodjuk a combunkat, egy előkiáltó sorait ismétljük, közben mutogatunk.

„Menjünk medvét vadászni,

megyünk,

ninini

Mit látok?

Egy híd.

Menjünk át!

Átértünk.

Menjünk tovább.

Ninini

Mit látok?

Egy hegy.

Másszuk meg!

Megmáztuk.

Menjünk tovább.

Ninini

Mit látok?

Egy folyó.

Ússzuk át!

Átúsztuk.

Menjünk tovább

Ninini

Mit látok?

Egy barlang.

Menjünk be.

Hú, de hideg van

Hú, de sötét van.

Mi ez?

Nagy, meleg, szőrös, ez egy medve

Meneküljünk!

Folyó.

Hegy.

Híd.

Hazaértünk.”

Sokféle helyszínt bele lehet még csempészni.

II. A téma feldolgozása

1. Hideg-meleg játék: Papírból előre kivágott medve testrészeket elrejtünk . A hideg-meleg játék szabályai alapján meg kell keresni ezeket.
2. Medvekirakó: A megtalált testrészek összeillesztése.
3. Mi változott meg? Az óvónő megváltoztatja két testrész helyét, a gyerekeknek ki kell találni, melyiket cserélte fel.
4. Mit csinál a maci: (ül,áll, alszik, fut) Mozgások utánzása.
5. Medvetabló készítés: A medve testrészeit felragasztjuk, majd köré medveképeket ragasztunk és rajzolunk.

III: Befejezés

1. Devecseri Gábor versének bemutatása.
2. A medvebábok segítségével közösen elmondjuk a verset.
3. A medvék elaltatása: altató dalok éneklése

WEÖRES SÁNDOR: ÉREN-NÁDON

Éren-nádon sikló kúszik,
kicsi patak-ágyon vízicsibe úszik.

Hajló nád közt kotlós zizzen,
Vízicsibe-népét tereli a vízben.

Ér tükrében látszik az ég is,
fejetetején a vízicsibe nép is.

Siklók, békák, pókok látják
vízicsibe-pásztor vízicsibe-nyáját.

I. Feszültségoldás, ellazítás, ráhangolódás

„Békaconcert” ritmusjáték: (lassú- gyors- lassú) A gyerekek körben ülnek a szőnyegen. A játékvezető körben jár és egyenletes lassú tapsolással brekegő hangot ad ki. Amelyik gyermek előtt elmegy, az a gyermek utánozza. Mikor körbe ér, már az egész csoport brekeg. Ekkor gyorsabban tapsol és brekeg, majd aki előtt elmegy, ezt is utánozza. Lassításkor ugyan ez a feladat, csak fordított sorrendben.

II: A téma feldolgozása

1. Tóparti utazás: A gyermekek behunyják a szemüket és az óvónő „varázspálcájával” elvarázsolja a gyermekeket egy mesebeli tópartra: - Béka lába, egér farka, kutya szőre tarka-barka. Illa berek, nádak-erek, én most egy tóparton legyek.
2. Tapintás fejlesztő játék: Kis méretű állatok becsukott szemmel való felismerése (kacsa, hal, béka, kígyó)
3. Csapatalkotás: Állatfelismerő játék: Állatok képét ábrázoló kártya húzása. (vadkacsa, hal, béka, gólya, vizisikló) Ki milyen képet húzott, abba a csapatba áll.
4. Állatpuzzle: A csapatok saját állatainak kirakása (differenciált feladatadás: 4-6 darabra vágott képek)
5. „Vízparti koncert”: A játékvezető elvarázsolja a csapatokat vízparti állatokká. Amelyik csapatra mutat a varázspálcájával, azok utánozhatják az állatok hangját. (halk-hangos játék figyelemfejlesztés) Amikor mindegyik csapatra rámutat egyszerre hápognak, sziszegnek, kelepelnek.
6. Békaugrással akadályok kerülgetése. –„Békaverseny”: a gyerekek páros, illetve egy lábon ugrálva jutnak el a rajttól a célba. Párosan is összekapaszkodhatnak.

III: Befejezés:

1. Zenehallgatás: Händel: **Vízzene** F-dúr szvitből *Air tétel*

A víz hullámvázának utánzása, összefűzött karral dőlés jobbra-balra.

2. Weöres Sándor: Éren-nádon című versének bemutatása.

FÖLD

Tamkó Sirató Károly : Egy kis kert

Egy kis kertet kerteltem,
benne vermet vermeltem,
rúpát, retket termeltem.

Répa, retek megérett,
piros héja de fénylett,
ki megette - de szép lett!

I. Feszültségoldás, ellazítás, ráhangolódás

1. Névlánc

A gyerekek körben ülnek. Először elmondják az előttük ülők nevét, majd végül a sajátjukat. Az első csak a saját nevével kezdi és így haladnak sorban a csoporttagok. Az utolsónak az egész csoport neveire kell emlékeznie. Nagyon hatékony módja a névtanulásnak.

II. A téma feldolgozása

- 1. Ujjtorna: Egy nagy tálból különböző magokat (bab, tökmag, borsó, kukorica, mogyoró) válogatunk szét.
 - Mindenki kiválaszt magának egy terményt. (Figyeljünk arra, hogy körülbelül egyforma méretű, mennyiségű termények legyenek a tálban!)
 - Az győz, aki a nagy tálból legelőször kiszedi a kiválasztott magot a saját tányérjába.Eszközök: különböző magvak, tálak

- 2. Válogatás: - Kerti szerszámok egyéb tárgyak közül való kiválogatása
 - Répák, retek zöldségfélék közül válogatása

- 3. Ízérzékelés: Répa, retek kóstolása

- 4. Hová tűnt a répa?: Körben ülnek a gyerekek. A hátuk mögött körbeadogatják a répát, egy kisgyerekeknek ki kell találni, hogy merre jár.

III: Befejezés

1. Tamkó Sirató Károly Egy kis kert című versének bemutatása

2. Papírból kivágott répa és retek festése

ZELK ZOLTÁN: A HÁROM NYÚL

I. Feszültségoldás, ellazítás, ráhangolódás

1. Zsipp-zsupp játék: A gyerekek körben állnak vagy ülnek. A játékvezető zsippet, zsuppot vagy zsipp - zsuppot mond valakire rámutatva. Zsipp kimondása esetén a gyermeknek a tőle jobbra ülő nevét kell kimondania, zsupp esetén pedig a tőle balra lévőét. Zsipp - zsupp esetén a gyerekek gyorsan helyet cserélnek

Egyszer régen, nagyon régen,
zúgó erdő közelében,
három nyulak összegyűltek,
selyemfüre települtek,
ottan se ültek sokáig,
talán csak egy fél óráig,
amikor felkerekedtek,
hogymár végre hazamennek,
egy szarka felettük szállott
s felkiáltott: -Mit csináltok?
Mit csináltok, három nyulak?
Úgy ültök ott, mint az urak –

II. A téma feldolgozása

1. Ötletbörze: –Játsszuk el, mit mondhattak a nyulak a varjúnak.

- Úgy, úgy bizony, mint az urak! -
felelték a három nyulak.-
Ezután már urak leszünk,
ebédre rókahúst eszünk!
Nem fogjuk az időt lopni,
most indulunk róka fogni! –

2. Húsevő és növényevő állatok válogatása: Egy kosárból választ minden gyermek egy állatot. Elmondja a nevét és , hogy mit eszik. Majd különválogatjuk

táplálkozás szerint az állatokat.

Csacsi szarka, nem elhitte?
Repült is már, a hírt vitte,
s buta róka is elhitte.
De hát hogyne hitte volna,
akármilyen ravasz róka,
mert a szarka így kiáltott:

-Egy jegenye fölött szállok,
mikor lenézek a földre,
három nyulak ülnek körbe.
Összebújva tanácskoznak -
Jaj, mekkora nyulak voltak!
Jaj, mekkora fejük, szájuk,
a medve egér hozzájuk!
Hát még miről beszélgettek?
Hogy eztán csak rókát esznek - -

3. Medve-egér játék: magas- mély hangok. Amikor a medve bábót mutatom, akkor mélyen beszélünk, amikor az egeret, akkor magas hangon.

Ennek a fele se móka!
Szedte is lábát a róka.
Futott ki az erdőszélre,
csak mielőbb odaérne!

Hát amint ott futott, szaladt,
szembe vele farkas haladt:
- Szaladj te is, komám, farkas,
jaj, mit láttam, ide hallgass!
az erdő közepén jártam,
most is borsódzik a hátam,
sosem láttam ilyen szörnyet,
ottan ültek három szörnyek!
Három nyúl volt, és akkora,
fél méter is volt egy foga!
Hát még miről beszélgettek?
Hogy eztán csak farkast esznek -

No hiszen egyéb se kellett,
a farkas is futni kezdett,
a rókával versenyt futott,
majdnem az orrára bukott!
Addig futott, amíg szembe
nem jött vele egy nagy medve:
a medve így szólongatta:
-Hova szaladsz, farkas koma? -

- Medve komám, ne is kérdjed,
szaladj, ha kedves az élted!
Erdő közepiben jártam,
jaj, mit láttam,
jaj, mit láttam!
Három nyulak ottan ültek,
éppen ebédre készültek.
Akkora volt foguk, szájuk,
kisegérke vagy hozzájuk!
Hát még miről beszélgettek?
Hogy eztán csak medvét esznek! -

Egyébre se volt már kedve,
szaladni kezdett a medve.
Elöl róka, hátul medve,
közben a farkas lihegve.
Így szaladtak erdőszélre,
szomszéd erdő közepébe.
Szaporán szedték a lábuk,
szellő se érjen utánuk -

Amíg futottak lihegve,
egy vadász jött velük szembe.
Nézi is őket nevetve:
együtt szalad róka, medve -

-No hiszen, csak ne nevéssél,
vigyázz, nehogy bajba essél!
Szaladj inkább te is erre! -
kiáltott rája a medve. -

Az erdőben három szörnyek,
puska sem öli meg őket.
Három nyulak, de akkorák,
nem láttam még ilyen csodát! –

4. - Játsszuk el mit tesz a vadász, amikor a nyulakkal találkozik.(egy gyerek beöltözik vadász kalapba, puskával a kezébe, hárman pedig nyulak lesznek.)

Szedte lábát a vadász is,
eldobta a puskáját is.
Ijedtében megfogadta,
most az egyszer érjen haza,
csak ne falják föl a szörnyek,
sohase vadászik többet -

III. Befejezés

Ezalatt a nyusziházban,
fűszálakból vetett ágyban
három nyuszi aludt szépen,
összebújva békeességben -

- Gyerekek! Elaludtak a nyuszik, készítsünk mi is magunknak ágyat és hunyjuk le a szemünket..

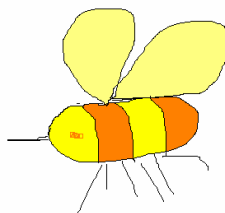
Sz. Prokofiev: Cinderella (balett) Act.1.13 jelenet Summer Fairy 1.35.

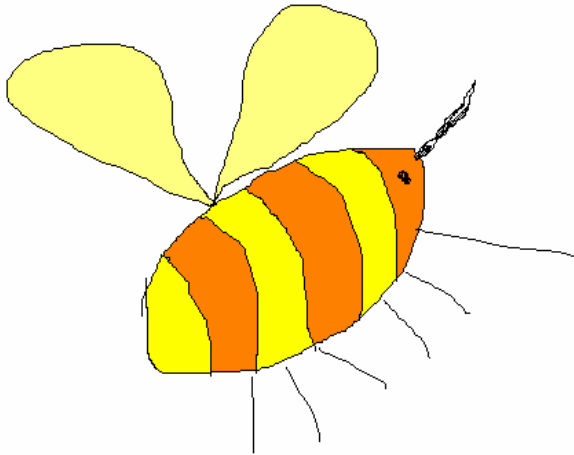
Tamkó Sirató Károly: Darázs-garázs

Volt egyszer egy
Darázs-garázs.
Élt benne négy
Fürkészarázs.
Ahogy jött a
Tavaszarázs,
Kiszállt a négy
Fürkészarázs.
Füsti fecskék
Ott cikáztak:
Mecélozták
Mind a négyet
Mecélozták:
hamm.. beapták
-Üres lett a darázs-garázs.

Egy ötödik
Fürkészarázs
Fürkészútján
Kifürkészte:
Hol lappang egy
Üres lakás.
Beköltözött
Családostul.
És kiírta
Nagybetűvel:
ÉN LAKOM ITT,
DARÁZS
BALÁZS!
Így hát újra ,
Így hát újra
- teli lett a
darázs-garázs!

I. Feszültségoldás, ellazítás, ráhangolódás

1. Rokonszenves hangforrás keresése

a) Az egyik gyermek szemét bekötjük. A többi gyermek szétszóródik a teremben. A gyerekek elkezdenek hangokat hallatni. A bekötött szemű társuk elindul az általa kiválasztott hang irányába. Végül megpróbálja kitalálni, hogy ki adhatja a hangot.

b) A játék másik változatában a gyerekek körben állnak. Valaki a kör közepére áll bekötött szemmel. A körben valamelyik gyermek elváltoztatja a hangját és mond valamit. A bekötött szemű gyerek megpróbálja kitalálni, hogy ki lehet az.

II. A téma feldolgozása

1. Szaglási gyakorlatok: Különböző fűszerek, illatos olajok, ételek szaglás útján való felismerése.

2. Ízlelési gyakorlatok: Az óvónő különféle ízű (édes, savanyú, sós, keserű) ételeket kóstoltat a gyerekekkel, melyet becsukott szemmel kell felismerni.

3. Vidd a kaptárba!

– Mi vagyunk a méhecskék.

– Gyűjtögetjük a nektárt futás közben különböző módon eszközhordással:

- babzsák a fejen,
- babzsák a tarkón,
- babzsák a vállon,
- babzsák áll alá szorítva,

- szalagfogás két kézzel a test mögött,
 - négykézláb járásban tarkón a szalaggal,
 - négykézláb járásban derékon a szalag, majd az eszközök kosárba („kaptárba”) helyezése.
- Ha minden „nektárt” összegyűjtöttünk, áthordjuk a másik méhcsalád kaptárjába.
Eszköz(ök): babzsákok, szalagok, kosarak

III: Befejezés

Tamkó Sirató Károly Darázs Garázs versének bemutatása

Berza László: Az égigérő fa — mese

I. Feszültségoldás, ellazítás, ráhangolódás

Közös fa rajzolás.

Egy nagy csomagolópapírra közösen rajzoljunk meg egy nagy fát. Legyenek nagy ágai, gyökere, lombja, ürege. A gyerekeket kérjük meg, hogy egy külön lapra rajzolják le magukat olyan élőlénynek, vagy tárgynak aminek gondolják magukat. Mikor a képek elkészültek rakják a képeket a fa általuk választott részére. Megbeszélésnél mindenki mondja el minek ábrázolta magát és miért tette magát a fának arra a pontjára. A játék jól mutatja, hogy a gyerekek hogyan érzékelik a csoportban betöltött szerepüket.

Hetedhét országon túl élt egy király. Kertjében egyik reggelre akkora fa nőtt, hogy a tetejét senki sem láthatta, mert ez a fa fel, az égig ért. Csodálkozott is rajta a király meg a lánya.

Amint nézegették, kerülgették a fát, egyszerre forgószél kerekedett. Fekete táltos lován megjelent a sárkány, megragadta a királylányt és eltűnt vele a nagy magasságban.

Királyi harsonások indultak azonnal szerte az országba s még kihirdették: - Aki a szépséges királykisasszonyt megszabadítja, a fele királyságot kapja jutalmul.

Jöttek is sokan kötéllel, lajtorjával, hercegek, grófok meg egyszerű vitézek, mindenki, aki

csak próbát akart tenni.

De az égis erő nagy fa tetejéig bizony senki sem tudott felmászni A kényes gróf visszacsúszott, a hengegő herceg is lehuppant, egy gömbölyű hoppmester meg nagyot nyekkenve terült el a fa tövében.

A sok hasztalan próbálkozás után egyszerre a kis kanászlegény, Jánoska, állt a király elé. – Hogy akarsz te oda felmászni, amikor se létrád, se köteleled?! Nálad különb legényeknek sem sikerült még – szólt a király.

II. A téma feldolgozása

1. Ötletbörze: - Találjuk ki, hogy tudna Jánoska felmászni a magas fára, majd játsszuk el.

Ésszel, felség, ésszel! – Azzal kapta a kisbaltáját, tarisznyájából elővett két nagy szeget, s azokat váltogatva verte a fába. Hol az egyikre állt, hol a másikra, s így ügyeskedet mind magasabbra.

Az öreg király szívében reménységgel, a pórul járt próbálkozók pedig irigykedve bámultak utána. Hamarosan olyan magasra jutott, hogy ott már csak a madarakkal találkozott és a földről csak azok láthatták, akiknek nagyon jó szemük volt.

Már alkonyodott, amikor a kislegény egy óriási taplógombán megpihent. Alatta a házak, a fálvak olyan kicsinek tűntek, hogy úgy érezte, a tenyerén is elhordozhatná őket.

Másnap végre elérte a fa legalsó ágát, amelyen a legkisebb levelek is olyan nagyok voltak, hogy éppen elég volt neki bejárni őket. Rajtuk, mintha lépcsőn lépdelne, egyre feljebb, egyre magasabbra jutott.

Egyszer csak egy fába szorult kígyócskát vett észre. Kiszabadította: a kígyócska pedig így szólt Hozzá: – Fordulj vissza, Jánoska, mert ez itt a sárkány birodalma. Meghalsz, ha tovább mész!

Mennem kell! – felelte a kis legény. – Akkor fogd hálám jeléül ezt az ágat, varázsereje van, de vigyázz, mert csak egyszer segít rajtad! – Jánoska megköszönte az ágat és továbbment.

Alig haladt tovább, akkora madár támadta meg, hogy szinte elsötétítette az eget. Sokáig bátran hadakozott vele, s alaposan megcsapkodta a kisbaltájával, csak így indulhatott útjára. Már sötét este volt, amikor eléje tűnt a sárkány hatalmas vára. A tornyából kiszűrődő fény messzire világított.

Jánoska kisbaltájával a vár falára csapott egyet, mire szörnyű zengés-zúgás támadt. A nagy dörgésre rövidesen kinyílt egy toronyablak.

Mit keresel itt, te szegény fiú? – Én biz éppen téged, szépséges királylány, hogy megszabadítsalak! – felelte a kis kanász. – Jaj nekünk, ha ezt a sárkány megtudja. Menekülj! Dehogyan menekült el Jánoska! A földig húzta egy nagy fa ágát, s azzal röpítette be magát az udvarra.

Az udvar kellős közepére huppant, éppen az arany szalmakazalra. Kicsit elszédült, de hamar föleszmélt. Egy aranykalász csiklandozta az orrát. Nagyot tüszentett, amire hirtelen

rettenetes zúgás támadt.

Majd a kapu alól félelmetes hang hallatszott: – Ki merészkedik a váramba? - harsogta a sárkány. – Engedelmeddel én, a király legkisebb, de legkülönb kanásza! – válaszolta bátran Jánoska a kazal tetejéről.

Az én engedelmemmel nem jöhettél, mert ide senki ember fia be nem léphet! Nem is kérdem, mit keresel, mert nincsen már utad visszafelé. Szolgám lész ezentúl, s ha szökni próbálsz, meghalsz! – dörögte.

Nem volt mit tenni, szolgált Jánoska. Első dolga volt, hogy minden reggel tüzes parázssal megetette a sárkány fekete táltos lovát, amitől az lángot fűjt és úgy ugrált, hogy az istálló falát majd szétrúgta.

Ott feküdt a sarokban a táltos testvére, egy girhes vasderes. – Adj nekem is a parázsból, meglátod, meghálálom – könyörgött. Vetett is neki Jánoska a sárkány tilalma ellenére, a ló pedig egy kötőféket adott neki, hogy ha bajban lesz, csak rázza meg, és majd segít.

A másik dolga az volt a kis cselédnek, hogy mindennap kitakarítsa a kastély tizenkét szobáját. A tizenharmadik ajtót is szerette volna kinyitni, de azt hét hatalmas lakat zárta. Tudta már, hogy e mögött őrzik a királylányt.

Harmadik dolga a sárkány etetése volt. Minden este kilenc zsák diót, utána kilenc vödör vizet kellett a szájába öntenie. Egyik este víz helyett kilenc vödör bort lódított a sárkány szájába, amitől úgy elaludt, mintha föbe verték volna. .

Jánoska gyorsan a toronyajtóhoz futott, és baltájával megpróbálta leverni a lakatokat, de hasztalanul. Ekkor eszébe jutott a kis kígyótól kapott ág. Megérintette vele mind a hét lakatot, s azok egyszerre lehullottak.

Megszámlálhatatlan sok lépcsőn futott föl a toronyba, ahol rá is talált a királylányra. Kézen fogta és vitte volna – de hová? Amint az ablakon kitekintett, körös-körül áthághatatlan falak meredeztek az égnek!

2. Mese befejezése: Szerintetek, hogy tudja hazavinni a királylányt? Játsszuk el. Lányok lesznek a királylányok, fiúk a királyfik.(lányok fején korona, fiúk kapnak egy szívet, rajta a jelük.)
3. Párválasztó játék: Lányok félkörben állnak a szőnyegen. A fiúk körbejárják a lányokat és annak adják oda a szívet akit választanak.
4. A párok eljátsszák, hogy menekülnek el a toronyból.

III. Befejezés

Az óvónő elmeséli a történet végét.

Nagy szorongatásában eszébe jutott a kötőfék, amit a vasderestől kapott. Elővette tarisznyájából és megrázta. Nyomban ott termett egy csodálatos vasderes táltos és azt

kérdezte: – Hová vigyelek, édes gazdám?

A királylány és Jánoska nyeregbe ültek, a táltos paripa pedig kiugrott az ablakon, s repült velük lefelé. Egy ugrása egy mérföld volt, s minden rúgásra ezer új csillag támadt az égen. Már majdnem elérték a birodalom határát, amikor így szólt a vasderes: – Nézz hátra, édes gazdám, mit láatsz? – Nagy porfelhőt látok, amely nálunk is sebesebben vágat!

De ekkor már Jánoska a hátán érezte a nyomukban szálló táltos ló leheletét. –

Megmondtam, hogy meghalsz, ha szökni próbálsz! – harsogta a sárkány, s félelmetes buzogányát forgatta a feje fölött.

Jánoska keze ügyébe vette a kisbaltáját, a vasderes pedig fejét hátrafordítva így nyерített:

– Miért tűröd, kedves bátyám, hogy a sárkány öt mázsás sarkantyúkkal vagdossa az oldaladat? Ugyan vedd le a hátadról!

A fekete táltos abban a pillanatban nagyot rúgott, lovasa kirepült a nyeregből és zuhant, zuhant a feneketlen mélységbe...

A sárkány paripája Jánoskéé lett, a vasderes a király lányáé. Most már a gondolatnál is gyorsabban repülhettek hazafelé, az öreg király várába.

Volt otthon aztán nagy csodálkozás, amikor az égig érő fa tövébe leereszkedtek. Az öreg király meg a lánya boldogan összeölelkeztek. Jánoskát pedig a király fiává fogadta és neki királyságát. Azóta is boldogan élnek, ha meg nem haltak.

